

людини впливає на його поведінку в організації, які характеристики організаційного оточення впливають на процес включення людини в загальну діяльність.

В умовах постійних змін роль організаційної культури, спрямованої на саморозвиток персоналу, неухильно зростає, оскільки розвиток і саморозвиток персоналу є одним з домінуючих факторів конкурентоспроможності підприємства. Культура, спрямована на саморозвиток персоналу являє собою сукупність цінностей, установок, переконань, відносин, норм і правил поведінки, що створюють умови для саморозвитку персоналу організації [3].

Стабільний розвиток підприємства вимагає інвестування ресурсів у розвиток такого фактору підвищення конкурентоспроможності як організаційна культура та механізмів управління нею.

Література:

1. Герберт А. Саймон. Адміністративна поведінка: Дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції: пер. з англ. вид. / А. Саймон Герберт. – К.: АртЕк, 2001. – 392 с.
2. Пасемко Г.П. Вдосконалення управління розвитком підприємств за допомогою теорії життєвих циклів / Г.П. Пасемко, Ю.Ю. Волошин // Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». – 2016. – №1 – С. 23-36.
3. Латфуллин Г.Р. Организационное поведение / Г.Р. Латфуллин, О.Н. Громова. – М.: Айрис-пресс, 2002. – 432 с.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

*Пономаренко О.С., аспірант
Сумський державний університет*

Характеристикою сучасного стану економіки України є тенденції до зниження темпів кількісного та якісного зростання. За таких умов особливої актуальності набуває пошук напрямів активізації економіки та стимулювання її модернізації. На даному етапі ключовим напрямом діяльності виступає реформа децентралізації, концепція якої була затверджена у квітні 2014 року Кабінетом Міністрів України. Основним завданням реформи є формування спроможних об'єднаних територіальних громад (ОТГ) та перерозподіл повноважень між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. На 10.10.2018 року створено 838 ОТГ, які об'єднали 3839 територіальних громад (31,5% від загальної кількості рад базового рівня на 01 січня 2015 року) і цей процес активно триває [1].

Головним завданням наразі є підвищення якості створених громад. Актуальним питанням постає забезпечення фінансової спроможності новоутворених територіальних одиниць. Одним із головних факторів забезпечення спроможності ОТГ є розвиток бізнес середовища в громадах.

Адже після змін до Бюджетного кодексу, до бюджетів ОТГ зараховується 60% податку на доходи фізичних осіб [2]. Розвиток малого та середнього підприємництва (МСП), агрокооперативів сприятиме формуванню сприятливого інвестиційного клімату в регіоні, дасть змогу створити нові робочі місця, збільшити зарплати та надходження до бюджету та Пенсійного фонду [3].

Тому важливо створити сприятливі умови для бізнесу, для цього на регіональному і місцевому рівнях будуть створені регіональні та місцеві програми розвитку МСП з урахуванням кластерного підходу та пріоритетів місцевого розвитку [4].

Серед проблем, з які постають в процесі розвитку підприємництва на місцевому рівні в реаліях України, можна виділити:

- обмеженість доступу до фінансових, майнових, природних ресурсів;
- невідповідність існуючої інфраструктури підтримки МСП, тобто відсутність у місцевих органів управління необхідної методології та практичних підходів до розвитку взаємовідносин з представниками малого бізнесу та розвитку підприємництва в громадах;
- низька підприємницька ініціатива населення, недостатність кваліфікованих кадрів в сільській місцевості;
- застаріла інфраструктури, що ускладнює логістику;
- висока частка неформального сектору економіки, бюрократичні процедури щодо отримання дозволів, ліцензій, перевірки, тощо [5].

Основною проблемою, що суттєво перешкоджає ефективному функціонуванню МСП є недостатність фінансування. Можна виділити три основних джерела фінансування МСП: фінансування за рахунок бюджетних коштів; кредити комерційних банків; альтернативні джерела фінансування [3].

У сільськогосподарському виробництві дієвим механізмом співробітництва територіальних громад може стати співпраця сільгосптоваровиробників шляхом створення кооперативів (пайова участь фермерів та домогосподарств у спільній діяльності). Це відкриває можливості покращення агро-логістики, отримання спільного доступу до наявного обладнання, забезпечення більш якісної переробки сільськогосподарської продукції та просуванню дрібними виробниками своєї продукції на нові ринки. Слід також зазначити, що це дає можливість доступу до додаткового фінансування. Як приклад, дає змогу участі у спільному проекті Європейського союзу та Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» (МРГ) започатковано в Україні у вересні 2007 року, який опікувався розвитком сільськогосподарської кооперації. Метою проекту стало створення сприятливого середовища для сталого соціально-економічного розвитку на рівні місцевих громад, шляхом сприяння розвитку невеликих за обсягом громадських ініціатив у всіх областях України [6].

Таким чином, для новоутворених об'єднаних територіальних громад, головним питанням виступає забезпечення фінансової спроможності та здатності виконувати отримані обов'язки по забезпеченню сталого розвитку власних

територій. Саме розвиток підприємницьких ініціатив може забезпечити розвиток громади завдяки формуванню активної громадської свідомості населення, створення нових робочих місць, залучення додаткових інвестицій, модернізацію місцевої інфраструктури та виробництва.

Література:

1. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/318/10.10.2018.pdf>. – Заголовок з екрану.
2. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2456-17. – Заголовок з екрану.
3. Чуй І.Р. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/83705/finansii/fondi_finansovoyi_pidtrimki_malogo_biznesu_ukrayini. – Заголовок з екрану.
4. Назиров К.З. Підходи до розробки стратегій розвитку підприємництва в об'єднаних територіальних громадах / К.З. Назиров, Я.Є. Нечипоренко // Соціальна економіка. – 2017. – № 54. – С. 41-47.
5. Розпорядження КМУ «Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року» від 24 травня 2017 р. № 504-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/504-2017-%D1%80?test=4/UMfPEGznhhhAV.ZieHT7rxHI4H6s80msh8Ie6>. – Заголовок з екрану.
6. Петрушенко Ю.М. Партиципативна модель управління та фінансування в міжнародних програмах технічної допомоги як фактор розвитку соціального капіталу територіальних громад / Ю.М. Петрушенко // Економічний вісник. – 2015. – № 2. – С. 31-37.

ВИРІШЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ ПІДПРИЄМНИЦТВА В ЕПОХУ КАПІТАЛІЗМУ

Приходько Д.О., к.е.н.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Багато сучасних, найбільш гострих соціально-економічних проблем підприємництва виникло саме в епоху капіталізму. Цим пояснюється актуальність теми цієї доповіді, мета якої – характеристика найважливіших моделей вирішення соціально-економічних проблем підприємництва.

Особливо продуктивні соціально-економічні моделі вирішення проблем підприємництва сформувалися в епоху Відродження [1]. Це, перш за все: економічна таблиця фізіократів Ф. Кене; концепція «економічного лібералізму» А. Сміта; теорія «трьох факторів виробництва» Жана Батіста Сея.

Франсуа Кене (1694-1774) за допомогою своєї таблиці намагався зрозуміти, яким чином діє економіка в цілому. Такий підхід пізніше отримав